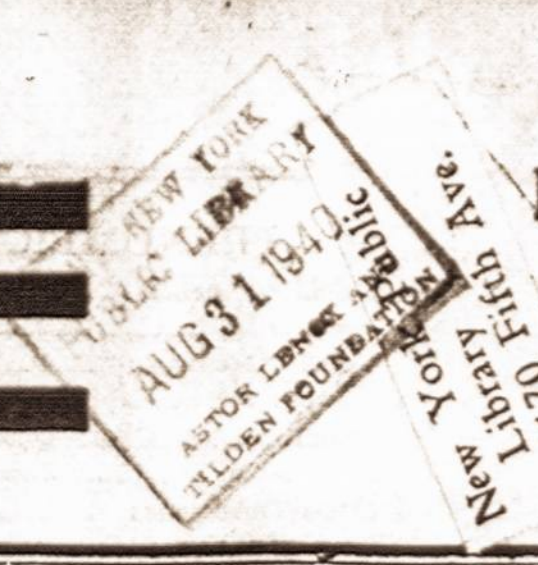


MOSŲ TIKSLAS

Dirbkim, veikim, kovokim už laisvą nepriklausomą Lietuvą, už Lietuvos žmonių išlaisvinimą!

VIEŅYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY



MINEJIMAS

Ietuva priėmė krikščionys rugpiučio 30, 1387 m. Lenžemė Seinus. Suvalkus ir rugp. 31, 1920 m.

LIV METAL, Nr. 176

Telephone: Evergreen 7-7840.

BROOKLYN, NEW YORK, ŠEŠTADIENIS, RUGPIUČIO-AUGUST 31, 1940

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Tautininkų Seimas / Jau negieda himno / Eina iš proto / Registruokitės / PIJUS BUKSNAITIS

Sveikiname lietuvių seimą Philadelphijoje. Tautinio nusistatymo visuomenė laukia, ką tas seimas pasakys šiais svarbiausiais mūsų tautos gyvenime laikais.

Kiekvieno dorą lietuvių galvoje šiandien sukasi šie klausimai: Ar seimas įstengs sudaryti tinkamus planus tautinei spaudai stiprinti, derinti ir ją tinkamai palaikyti? Ar seimas suras būdus išlaikyti įstaigas, kurios atstovauja lietuvių tautinei visuomenę, rūpintis Lietuvos nepriklausomybę?

Ar seimas sugebės suburti pakrikusias tautines jėgas darui ir našiam darbui? Kovai su sabotažu ir penktąja kolona tautinėse įstaigose ir organizacijose? Štai ko visuomenė laukia iš šio seimo.

Šiomis dienomis Brooklyne vyksta komunistų kontroliuojamo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo seimas. Įdomu, kad mūsų komunistai, kurie vos keletas dienų atgal taip saldžiai čilbėjo apie Sovietų žadama Lietuvos nepriklausomybę, pradėdami šį seimą jau negiedoja nepriklausomos Lietuvos himno.

Nors kartą ir jie pradės skaitytis su faktais, pasirodys, kas jie. Gerai. Kam čia apgaudinėti žmones su ta nepriklausomybe, kurios jau nėra.

Dėl staigaus Lietuvos susovietinimo, anot gaunamų iš Lietuvos žinių, kai kurie buvusios valstybės vyrai išėjo iš proto. Nestebėtina. Juk dėl tos pat priežasties maišosi protas kai kuriems vyrams net čia, Amerikoje.

Štai vienas vyras, net medicinos daktaras, rašo viename dienraštyje: "Kad Smetona savinasi Lietuvą — yra faktas, kadangi, atskaidamas į prezidento Roosevelt sveikinimą, sakė: "Mano kraštas, mano žmonės."

Turbūt dėl tos priežasties Sovietinės Lietuvos užtarytojai ir liovėsi giedoję Lietuvos himną. Mat, jame sakoma: "Lietuva, Tėvyne mūsų. Tu didvyrių žemė!" Lietuvos jie nenori pasisavinti už tėvynę, — jų tėvynė Sovietų Rusija.

VISA VIDURIO SROVĖ RENGIASI I SEIMĄ

S. S. AMERICAN LEGION ATVEŽĖ 105 ŽMONES IŠ LIETUVOS

Sako: "Lietuvos ūkininkai prašo Dievo, kad kas nors išvytų rusus"

BROOKLYN, N. Y., rugpiučio 29 d. — Rugs. 28 d. iš Petsamo, Suomijos atvyko į Brooklyną, 58th St., uostą USA kariuomenės transportinis laivas S. S. American Legion su 875 keleiviais, daugiausiai Amerikos piliečiais, užkliuvusiais įvairiose Europos valstybėse. Tarp šių vadinamųjų pabėgėlių buvo ir 105 žmonės iš Lietuvos, dauguma jų grįžta į Amerikos USA piliečiai. Šio laivo kelionė iš Petsamo iki Brooklyno buvo ne tik Amerikoje sekama, bet ir viso pasaulio, nes ji turėjo savotiškos tarptautinės reikšmės. Kai kurie politikai ir diplomatai teigė, kad jeigu šis laivas būtų paskandintas, tai gali iškilti naujas tarptautinis incidentas, kuris įveltų Ameriką į dabartinį karą, lyginai kaip pereinamojo karo metu Lietuvos paskandinimas įtraukė Ameriką į didįjį karą.

Laivui išplaukus iš Petsamo iš abiejų kariaujančių pusių buvo pradėta savotiška propaganda. Vokiečių radijas skelbė, kad laivas plaukia pavojingu keliu ir gali užplaukti ant minos. Vokiečiai jau iš anksto teisinis ir ruošė pasiteisinimui pagrįsdami, kad jie už laivo saugumą neatsakys. Tačiau Anglijos valdžia patarė Amerikos State Departmentui laivą siųsti pro šiaurinę Skotiją, kur anglų karo laivai ir lėktuvai gali jį sekti ir saugoti. O tuo tarpu vokiečiai patarė laivą leisti šiauriniu keliu, apie 500 mylių į šiaurę nuo Skotijos pakraščiu. State Departmentas tačiau paklausė anglų vadovybės.

Atplaukusį laivą uoste pasitiko daugybė žmonių, spaudos atstovų ir šiaip smalsuolių, nežiūrint, kad įėjimas į uostą buvo suvaržytas ir visą dieną smarkiai lijo. Laukiančių laivo žmonių tarpe buvo matyti nemažai lietuvių, atvykusių pasitikti savo pažįstamų ir giminių. Daugelis tikėjosi, kad atvažiuos jų artimieji, tačiau nusivylė.

Atvykę lietuviai daugiausia yra tokie, kurie iš Lietuvos išvyko, jau po įvykusio Lietuvoje sovietinio perversiono, todėl pasikalbėjimas su jais buvo įdomus. Kadangi vėliau tilps pačių keleivių išpuodžiai ir platesnė pasikalbėjimai, tai šį kartą paminėsime tik keletą pareiškimų apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

Viena kelevė, kurios pavardės dėl svarbių priežasčių neminėsime, šitaip pavaizdavo dabartinę naują padėtį Lietuvoje: "Dabar visoje Lietuvoje viešpatauja nepaprastas chaosas ir nepastovumas. Iš jautikos ir ramios Lietuvos staiga pasidarė kažin kokių kvaitulių apsirgusių žmonių kraštas. (Tąsa 2-ram pusl.)"

Paskutiniai vokiečių puolimai Anglijoje ir miestų bombardavimai, sakoma, daroma tikslu demoralizuoti Anglijos gyventojus ir sunaikinti ar bent susilpninti jų atsparumą ir pasiryžimą gintis.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS

Rytprūsiose, beveik visuose miestuose dabar gyvena labai daug pabėgusių iš Lietuvos žmonių, kurie negali pakeisti rusų šeiminkavimo Lietuvoje. Daugelis tų žmonių neturi iš ko pragyventi ir atsidūrė labai vargingose ekonominėse sąlygose. Kurie gali išvažiuoja į kitas valstybes, tačiau daugelis neturi nei pinigų, nei galimybių išvažiuoti.

Iš patikimų šaltinių praneša, kad šiomis dienomis naujoni Lietuvoje vyriausybė uždarė Kaune dienraštį "Lietuvos Žinios." Numatoma uždaryti ir visą eilę kitų laikraščių ir žurnalų.

Visoje Lietuvoje poetai, rašytojai ir kompozitoriai raginami kurti naujas "liaudies dainas" Lietuvoje, kurios atitiktų "naujai Lietuvos dvasiai." Iki šiol populiariškas dainas rusai draudžia Lietuvoje dainuoti, tačiau jaunimas susirinkęs vakarais jas slapta ir tyliai kaimuose dainuoja.

Per Kauno ir Vilniaus radijus iki šiol daugiau nieko negirdėsi, kaip tik paprasta propaganda ir viena kita daina. Dažnai programos perduodamos rusų kalba. Daugelis žmonių dabar išmeta iš namų radijo aparatus.

Bėgimai iš Lietuvos į Vokietiją gausūs. Naktimis daug žmonių bando per sieną slapta pereiti. Kai kuriems pasisėka, tačiau daugelį rusų kareiviai sulaukia ir nugaubena į kailėjimus, kiti nušaujami einant per sieną.

Marijampolėje politiniai kaliniai kartu su komunistais surengė demonstraciją ir, žinoma, nešėsi raudonas vėliavas. Du Lietuvos kareiviai atsiskėtomis vėliavoms atiduoti pagarbą. Kaliniai ir komunistai juos užpuolė, sumušė ir žinoma, jų likimas aiškus.

ANGLŲ ARMOTOS TURKIJAI

ISTANBUL, Turkija, rugpiučio 27 d. — Vakar į Turkiją atgabenta paskutinė didelė armotos, pagamintos Anglijoje, kurios bus pastatytos prie Dardanelių ir Bosforo sąsiaurio apsaugoti Turkijos pakraščius. Armotos yra didžiausio kalibro ir neseniai atliedintos Anglijoje. Kiek tokių armotų atgabenta į Turkiją, nepasakoma.

ROMA, Italija, rugp. 22 d.

Italijos spauda skelbia nesąmones, kad Jungtinės Amerikos Valstybės siekia paveržti iš Anglijos Kanadą, Anglijos salas Pietinėje Amerikoje ir net pačią Angliją paversti savo kolonija.

KANADOS LIETUVIAI KOVOSIĄ UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Toronte iš penkių organizacijų sudarytas Komitetas Atsteigti Lietuvos Nepriklausomybę nepriklausomybės atsteigimas

TORONTO, Ont., Canada, rugp. 27 d. — Rugpiučio 15 d. Kanados lietuviai Torontose, iš penkių vietinių lietuviškų organizacijų sudarė Kanados Lietuvių Komitetą Atsteigti Lietuvos Nepriklausomybę. Komitetas pasiryžęs skirti specialų organizatorių visoje Kanadoje organizuoti lietuvių kovai už Lietuvos Nepriklausomybę. Tuo reikalu komiteto sekretorius p. K. Bure paskelbė šitokį pranešimą:

Šiuomi turime garbės pranešti, kad Toronte, Ont. Canada, šių metų 15 dieną rugpiučio susikūrė iš 5-kių įvairių srovių komitetas išvystymų plačiai kovos už atsteigimą Nepriklausomos Lietuvos ir kariniam remti Kanados vyriausybės jos karo žygiuose. Komitetas įėjo socialistai, katalikai, valstiečiai, liaudininkai ir tautininkai arba kitaip žinomi kaip vidurio srovės žmonės. Komiteto sudėtis ir valdyba sekanti: Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa — Jonas Novogrodskas ir Jonas Jokubynas. Aušros choras — Pranas Kondrota ir Jonas Samulevičius. Cooperative Commonwealth Federation Lietuvių skyrius (CCF — socialistų) — Augustas Frenzelis ir Viktoras Dagilis. Šv. Jono Kr. Pašalp. Dr.ia — Stasys Balčiūnas. TMD — Alfonsas Augustis ir Karolis Kazys Bure.

DRAUGLJOS JAU RENKA DELEGATUS; SUSIDOMEJIMAS SEIMU DIDELIS

Plačioms lietuvių visuomenės masėms rūpi Lietuvos nepriklausomybės atsteigimas

BROOKLYN, N. Y., rugpiučio 27 d. — Artinantis Amerikos lietuvių Vidurio Srovės seimui, kuris, kaip jau buvo paskelbta, įvyks rugsėjo 1 ir 2 dd. Philadelphijoje, Lietuvių Muzikos Svetainėje, kampos Tilton St. ir Allegheny Ave., visuose rytuose pastebimas didelis susidomėjimas ir susijudimas. Dauguma lietuviškų tautinių organizacijų šią savaitę jau susaukė specialius susirinkimus ir išrinko ar jau renka delegatus į tą seimą, kuris šiuo nepaprastose išimties momentu yra labai svarbus visai lietuvių vidurio srovei Amerikoje.

Reikia šia proga pastebėti, kad į Seimą ir moterų draugijos renka delegates. Tas, anot kai kurių korespondentų, padro, kad Amerikos lietuvių gyvenime, moterų vis daugiau domisi visuomeniniais, politiniais ir tautiniais reikalais ir aktingai dalyvauja veikime. Neabejojama, kad daugumas didesniųjų moterų organizacijų seimą pasiųs savo delegates.

Iki šiol jau numatoma, kad seime dalyvaus arti dviejų šimtų delegatų. Iš Brooklyno ir apylinkės išvažiuoja apie 30 žmonių, nemažai iš New Jersey, daugiausia turbūt bus iš Pensylvanijos. Iš Naujosios Anglijos pranešama, kad galima laukti apie 30 žmonių iš įvairių miestų ir miestelių. Kiek mažiau bus iš vakarų: Illinois, Michigan, Ohio ir kitų. Gauta keletas laišku ir iš vakarų, kuriuose sakoma, kad daugelis norėtų atvykti, tačiau dėl tolimos kelionės vargu galėsia. Tačiau seimo proga linki delegatams šiame seime atlikti didelį ir konstruktyvų darbą. Gauta nemažai atsiliepimų ir iš Kanados, iš kur galima tikėtis vieno ar dviejų delegatų.

Ziniomis iš kolonijų, šiam Vidurio Srovės seimui nuširdžiai pritaria ne tik visi Vidurio Srovės žmonės, bet plačios lietuvių visuomenės masės, kurioms rūpi Lietuvos nepriklausomybės atsteigimas.

Iš seimo rengėjų patirta, kad dienotvarkė jau paruošta ir svarstyti seime svarbūs klausimai tvarkomi.

Visų delegatų obalsis yra: "Stipri ir vieninga Vidurio Srovė Amerikoje!" "Tegyvuoja Laisva Nepriklausoma Lietuva!"

Amerikai reikia 4 milijonų kariuomenės

WASHINGTON. — Gen. George C. Marshall, J. A. V. kariuomenės štabo viršininkas, sako, kad tinkamai Ameriką apsaugoti nuo bet kokių stipresnio priešo reikia turėti tarp 3,000,000 ir 4,000,000 kariuomenės. Tą turėdama minityje Atstovų Rūmų komisija rekomendavo imti į kariuomenę visus tinkamus vyrus nuo 21 iki 45 metų amžiaus.

VIDURINIS SROVĖS SEIMAS PHILADELPHIJOJE

Seimo posėdžiai prasidės šio sekmadienio (rugsėjo 1 d.) pirmą valandą popiet Lietuvių Muzikalinėje Salėje, 2715-17 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. Septintą val. vakare apatinėje slyje bus svečių priėmimo vakariene su programėle. Rugsėjo 2 d. posėdžiai prasidės 10 val. ryte. Vakare, 7 val. bus viešos prakilios su gražia koncertine programa. Seimo komisija: A. Tvaranavičius ir J. Griganičius.

SCRANTONO DELEGATAI

SCRANTON, Pa., rugp. 27 d. — Rugpiučio 23 d. čia įvyko Lietuvių Politikos Klubo Lackawanna apskrities narių susirinkimas, kuriame tarp kitko sutarta pasiųsti vieną delegatą į Vidurio Srovės Seimą Philadelphijoje rugsėjo 1 ir 2 dd. Delegatą išrinktas tautininkų veikėjas V. A. Kerševičius. Tą pačią dieną Liet. Moterų Piliiečių Klubas savo susirinkime taip pat nutarė pasiųsti savo delegatę, išrinkta Ona Kubiliene. Taurų Klubas šaukia savo specialų susirinkimą rugp. 27 d. Tame susirinkime taip pat bus renkami delegatai. Visose kitose tautinėse organizacijose Scrantone, taip pat ruošiasi rinkti delegatus į Vidurio Srovės Seimą.

GALVANAUSKAS PABEGO Į KLAIPEDĄ

KLAIPEDA. — Buvęs Paletkio vyriausybės finansų ministru inž. Ernestas Galvanuskas laimingai paspruko į Klaipėdą, kur jis laikinai ir apsigyveno. Tiek Klaipėdoje, tiek kitose Vokietijos pasienio vietose susirinko gerokas būrys atbėgusių lietuvių. Jų padėtis apvertinta, nes jie metė viską, ką turėjo. Kai kurie iš pabėgusių pareiškė, kad jie bėgtų ir į pragarą, kad tik nebūt sovietų rojuje.

NEKLAUSO PALECKIO ISAKYMU

BUENOS AIRES, Argentina. — Rugpiučio 17 d. Lietuvos ministras Pietų Amerikai Dr. K. Grauzinis liepos 22 d. savo nota informavo Argentinijos užsienio reikalų ministeriją apie Lietuvos užgrobigumą ir kad jis to užgrobigumo nepripažįsta. Užsienio reikalų ministras Dr. Grauziniui atsakė, kad Argentinijos vyriausybė ir protestą žiūri su visa atyda ir kad toliau laikys jį teisėtu Lietuvos atstovu. Lietuvos konsulas Sao Paulo, Brazilijoje, irgi veikia. Paleckio "vyriausybės" parodymas likviduoti pasiuntinybę Buenos Airea ir konsulatą Sao Paule paliktas be atsakymo.

VIENYBĖ
 Oldest Lithuanian Newspaper
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone: EVergreen 7-7040
 PUBLISHED SEMI-WEEKLY
 by
 Lithuanian Press Corporation
 Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879
 Advertising rates on application

PRENUMERATA

| | |
|------------------------------------|--------|
| Brooklynne metams | \$3.50 |
| Pusei metų | \$2.00 |
| Trims mėnesiams | \$1.25 |
| Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje: | |
| Metams | \$3.00 |
| Pusei metų | \$1.75 |
| Trims mėnesiams | \$1.00 |
| Kitose užsienio šalyse | \$4.00 |

Visais reikalais adresuokite:
 Lithuanian Press Corporation
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 J. Krūzė—Redaktorius
 A. S. Trečiokas—Prezidentas

PRIĖŠ AUŠRĄ VISADOS TAMSU

Pasaulis, prie kurio buvome Lietuvoje praprātę, sugriuvo. Mums įprasto žmoniškumo, doros, teisės, nuosavybės principų vietoje ten įsiviešpatavo marksistinė revoliucija, vykdoma, kaip New York Times korespondentas, Tolischus, sako: "šaltomis priemonėmis", kurios tačiau visai nėra "šaltos" suimamoms, išstremiamoms ar sušaudomoms aukoms. Privatines nuosavybės nėra, "buržuajinis" žmoniškumas bei dora suniekinti, teisė aukštn kojom apversta. Mesgi, Amerikos lietuviai, tapome nuo savo Tėvynės kaip kirviu atkiršti. Ar yra kokių nors prašvaisčių tamsoje, kurioje Maskva visai nepelnytai Lietuva paskandino?

Maskvos reikalavimu pastatytas Lietuvos vidaus reikalų ministras, M. Gedvilas, birželio 21 d. per radiją Lietuvos žmonėms pasakojo: "Raudonoji armija atėjo į mūsų kraštą ne mūsų gyvenimo santvarkos pakeisti, ar vykdyti kokią nors okupaciją, tik apsaugoti mus nuo karo pavojaus ir padėti mums išlaikyti savo nepriklausomybę." Šis posakis pilnai pavaiduoja teisingumą Dr. V. Kudirkos žodžių apie rusų imperializmo veiklą Lietuvoje: "Rusai žodžiuose vienai, o darbuose kitaip." Visi keturi ministro Gedvilio tvirtinimai pasirodė aiškūs MELAS. Gyvenimo santvarka Lietuvoje pakeista, Lietuvos gyventojai kareiviai okupantai apėsėti, Maskva ne Lietuvos kalibet savo saugo. Lietuvos nepriklausomybė jau žuvus. Tas viskas įvykdyta prieš daugumos Lietuvos gyventojų valią. Su gyventojų valia imperializmas ir diktatūros nesiskaito.

Vienintelis prašvaisčių, kurį Lietuvos tamsoje blyški, yra nauda, kurią lietuviai, sakoma, gausia iš santvarkos, po rusų revoliucijos rusų imperijoje įgyvendintos. Ši santvarka vadinama socialistine ir ji vystoma į komunistinę. Jos tikslas esąs piličių mases geriau medžiaginiai ir moraliai aprūpinti, negu galima liberalinėje, laisvoje kapitalizmo santvarkoje. Socializmo tvarka, sakoma, visiems duos užtektinai duonos, rūbų, avalo, butų, darbo, ir laisvės visapusiai kultūroje augti. Tos tvarkos esminis principas yra, kad visuomenė valdo visas gamybos priemones: fabrikus, mašinas, žemę, susisiekimo ir prekių pateikimo imones. Visuomenė čia, reikiama, visus žmones, parverstus "darbo žmonėmis." Jų valdžioje bus visos priemonės turtus gaminti ir dalinti, todėl (taip tvirtinama) niekam nieko neginti, nes visi turės galios gaminti ir reikalauti, kad niekam nieko nestigtų.

Tai teorija. Ką ši teorija rusų imperijos gyventojams praktikoje davė, sunku tiksliai nustratyti, nors daug knygų prirašyta, daug rašalo laikraščiuose papilta, daug energijos "aiškinimams" padėta. Yra lietuvių, pabuvousių Sovietijoje, kurie džiaugėsi iš ten pasprukę. Yra lietuvių, kurie ir šiandien ten gyvena nesiskųdami. Yra simtai tremtinių, kaip L. Trockis, kurie sako, Stalinas išdavęs aukščiausiai mėtus socializmo idealus ir įvykdęs ne tai savotinę burokratinę tvarką, ne tai fašistinę sistemą. Yra rimtų mokslininkų, kaip angliai Webb, kurie stora kny-

ga "Soviet Democracy" aiškina naujos santvarkos tobulumus: arba Rhys Williams, kuris savo "The Soviets" knygoje tvirtina, kad Maskva patenkinačiai išrisusi tautų sugyvenimo ir gamtos turtų visuomeninio sunaudojimo klausimams. Sovietijoje, sako, rusų tauta jau nebeslėgia ir nevergia kitų, kaip caro imperija darė. Piniگو godūs pramonininkai ir pirkliai neaikvoja gamtos turtų ir nesinaudoja darbininkų triusiu. Trockis savo knygoje "The Revolution Betrayed" (Išduota Revoliucija) nurodo, kad Sovietijoje pastebima dvi kryptys: viena stato ir kuria pramonę. Ši kryptis socialistinė ir gamina pagrindą socializmui ir komunizmui. Kita kryptis yra stalininė: ji gamina aklą burokratiją, kuri neprileidžia liaudies suvartoti socialistinės krypties gaminių turtų, bet pati juos susčiųrina. Trockiui čia pritaria komunistams pataikavęs prancūzas rašytojas, Andrius Gide, savo akimis pasidairęs Sovietijoje. (Žiūrėk jo knygą "Return from USSR"). Jam pritaria vienas Trečiojo Internacionalo kūrėjų, Borisas Souvarine, savo veikalė "Stalin".

Jam pritaria ir jugoslavų komunistas, kuris nuyko Sovietijon 1926 metais ir gyventojai ten nusivylė: Antanas Čiliga knygoje "The Russian Enigma." Jis pasibiauri Stalino teroru. O amerikonas žurnalistas, William Henry Chamberlain, kuris Sovietijoje gyveno nuo 1922 iki 1934 metų, tiesmukai sako: "Pilnai Rusijos carų neteisenumą ir orspaudą žinodamas, aš dražiai sakau, kad 1909 metais Rusijoje buvo daugiau žmoniškumo, daugiau asmens laisvės, mažiau vargo negu 1939 metų Sovietijoje. Jei galios tuščiausi pasirinkti tarp pirmųjų ir antrųjų, tai antrąją, t. y. Rusijos carų valdžios ir dabartinio Stalino despotizmo, aš be jodina abejojimo pasirinkčiau pirmąją valdžią. Stalino Sovietija yra tamsi, barbariška Azija." (The Confessions of an Individualist, p. 280).

Bendrai pasakius, Sovietija begalo maža turi draugų pasaulio rašytojuose ir žurnalistuose. Net nuoširdžiausias ideologas, joje pagyvenęs, nugarys atsuka. Gal teisingai Henry C. Wolfe sako, kad Sovietija dabar gana dvasia kur kas buvęs, negu komunizmas. Ji žiauresnė ir stipresnė. Tai stalinizmas — mišinys komunizmo, visaslavizmo, imperializmo ir Aziatinio despotizmo."

Šita santvarka skaudžiausiai palies skaitlingiausį Lietuvos luomą, kaip paliet Sovietijos skaitlingiausį luomą: Lietuvos ūkininkus. Prigaudinėjamais, melais, prievarta ir smurtu Lietuvos ūkininkai bus "sukolektyvizuoti." Iš pusiau vidurimžinės galdynės "dvarų ir ūkių" žemės ūkio sistemos ir dvasios, jie bus varu nūgrūsti į "moderninę" žemės ūkio santvarką, kurios simbolis yra: traktorius, kombainas ir mašinų stotis. Lietuvos akademikas Čičinas, kuris lankė 1940 metų Žemės ūkio parodą Maskvoje, Lietuvos Žiniose (birž. 18) pasakoja, kad "paroda būklyvaizdžiai parodė, kaip nepaprastai pasikeitė sovietų kaimas." Čia, sako, buvo sutelkta "geriausias kolchozų, sovchozų ir mašinų - traktorių stogų" pavyzdžiai. Pavienio ū-

Tai bent veselija!

BELGRADAS (Elta). — Viename Jugoslavijos kaime policija įsakė išsikirstyti vestuvninkams, kurie jau tris dienas ir naktis iš eilės be persto- jimo šventė vestuves. Policija nurodė, kad dabartinis laikas tokioms puotoms nėra tinkamas. Vestuvninkai per tą laiką suvalgė 400 kilogramų duonos, 125 kilogramus cukraus, 120 kilogramų sviesto, 5,000 kiaušinių, 200 vištų, penkis veršius, penkis kiaules, 2 jautius, išgėrė 100 litrų degtinės ir 1,200 litrų vyno. 19 moterų visą laiką kepė ir spirgino valgius.

Chamberlain pasitraukus iš vyriausybės

LONDON. — Anglijos oficialiuose sluoksniuose kalbama apie Chamberlaino ir jo sėbrų pašalinimą iš dabartinės Anglijos vyriausybės, kuriai vadovauja Winston Churchill. Be Chamberlaino turės pasitraukti Halifax, Cooper, Morrison ir Wood.

kininko gerai vedamų ūkių čia visai nebuvo. Parodoje dalyvavo 400,000 sukollektyvinusių rusų ūkininkų, kurie teisingai nusipirkę ne pinigais, kaip kitose valstybėse daroma, bet "pasiekė aukščiausio derliaus, didžiausią pieno kiekį, arba kurie mokslo laboratorijose ir bandomose dirvose išsprendžia drąsias mokslines problemas." Sovietijos žemės ūkis, sako, jau tiek sukolektyvintas, kad 98-tas visos gamybos nuošimtis yra sukolektyvinto ūkio padaras.

Norint įsivaizduoti šioje srityje Sovietijos atliktų darbų plotmę, reikia žinoti, kokias žemes ūkis buvo prieš revoliuciją. Čičinas toliau pasakoja. Tuomet pagrindiniai gamybos įrankiai buvo medinis arklas, medinės akčios. Šiandien daugiau negu pusė milijono traktorių, simtai tūkstančių kombainų, simtai tūkstančių sunkvežimių. Viso mašinų tipų parodoje išstatyta 320. Jos visos tinka ne 30 hektarų ūkiams, bet tūkstantį hektarų plotams. Tokius plotus valdo ne pavieni ūkininkas, bet į kolektyvus Stalino suvartyt ūkininkai. Suvisuomeninta (nacionalizuota) pramonė negali pakęsti nesuvisuomeninto žemės ūkio. Mūsų bolševikų Vilnis ir Laisvė dideliais antgalvais skelbė, kad "žmonės Lietuvoje džiaugiasi bankų ir pramonijų suvisuomeninimu." Tie žmonės turės "džiaugtis" ir savo ūkių netekę.

Ar ši griežta reforma padarys Lietuvos ūkininkus turtingesniais? Ar suteiks jiems daugiau progų kultūrintis ir tapti moderniniais pažangos žmonėmis? Sofija Čiurlionienė - Kymanaitė, atsimeiname, pirm karo nurodinėtoji, kad mūsų tautinis atbučimas prasidėjo, kada nuo baudžiaivos išlaisvinti Lietuvos valstiečiai (ypatingai Suvalkijoje, apie Mariampolį) pradėjo turėti ir savo vaikus į aukštesnius mokslus leisti. Ar atlaisvinimas iš "30 hektarų, vienaarklio plūgo ir akėčių" taip sakant, "baudžiaivos" padarys, ką maždaug padarė iš tikrosios baudžiaivos išlaisvinimas? Tada mes iš "mužikų" ir "bydlų" bei "chamų" tapome save gerbiančiais lietuviais. Ar stalinizmas, "mišinys komunizmo, visaslavizmo, imperializmo ir Aziatinio despotizmo" padarys mūsų brolius Lietuvoje pažangiais, moderninės galdynės žmonėmis? Jei padarys, tai dabartinė tamsa tebus tik tamsa prieš aušrą. Jei ne, tai tamsa bus giliosios nakties nepraregima tamsa.

Vyt. Širvydas.

Rašo JONAS VALAITIS

DIENOS REIKALAI

Jei karas Europoj rytoj pasibaigtų, kas atsitiktų su Europos valstybių Amerikoje karo orlaivių ir kita: karo medžiagos užsakymais? Tai yra Amerikos fabrikantų, tiems užsakymams išpildyti praplėstųjų dirbtuves ir pasamdžiusių daugiau darbininkų šiandienos rūpesčiai. Tokių problemų simtai dabar dar neužbaigtų bylų yra teismuose nuo 1914-1918 metų laikų. Tas bylas dabar Amerika stengiasi kuogreičiau išliksuoti, nes naujų jų prasideda. Pav. žlugus Prancūzijai, tų bylų komplikacijos dar padidėjo. Juk Prancūzija Amerikoje užsisakė daug karo medžiagos, Amerika pasiruosė ją gaminti, išleido pinigų, o dabar naujoji Prancūzija jų negal išpirkti. Kas žino, koks likimas laukia ir kitų valstybių? Paskui tegul kas nors suranda teisybę! Tokius nesusipratimus risti — iš anksto pasiruosė arbitracijos keliu.

Prancūzijos rašytojas Voltaire, Kandido autorius yra pareiškęs, kad jis savo gyvenime buvęs du kartu parbalkštą. Vieną kartą, kai jis pralošė, kitą kartą, kai jį išlošė. Biznieriui visada vengti ir vengia savo klientą skusti teismui. Ilgai nusitęsanti byla, komplikacijos teismuose, galiausiai nustojimas pirkėjo ir jo draugų — biznieriui teikia nuostolius, nežiūrint, kad jis bylą ir pilnai laimėtų.

Išvengti daugelio nesusipratimų, pirm negu prasideda teismas, Amerikoje įsteigta ir nuo 1926 m. veikia Arbitracijos Draugija. Norintiems pasitarnavimu, duodama proga paskutiniu momentu prieš eisiant į teismą nesusitaikantiems susitaikyti.

Toks susitaikymas U. S. 1925 m. arbitracijos įstatymu ir kitų steigčių įstatymais, įmamt New York, yra priimti kaip oficialūs. New York'e tokių taikytųjų yra 2,200, kituose 1,600 miestų 4,502. Arbitratorių yra įvairių specialistų. Jie nemokamai patarnauja. Šiam išlaidų yra apie \$10,000. "Teismas" vyksta, Arbitracijos draugijai bylą perdavus, po 10 dienų. Arbitracijos draugija yra 8 W. 40th St., New York'e. Tos draugijos bylų yra išsprestų įvairiausių: nuo žmogaus nusimušusio nagus žiurkių slastuose skundo iki Rusijos ir Japonijos laiku nepristatytų Amerikai prekių. Draugija aptarnavo 10,000 patenkintų klientų ir yra kita 10,000 susipykusių sutaukusi. Jos patarnavimu naudojosi telefonų, geležinkelių, aliejaus ir kitokios kompanijos, taip pat abi didžiosios darbininkų unijos. Arbitracijos Draugijai talkininkauja Kanados tokia pat draugija ir Tarptautiniai Vaizbos Rūmai, taip pat Hagos (dabar Stockholme) Tarptautinis Teismas.

WATERBURIO LIETUVIAI DIRBA

WATERBURY, Conn. — Šiomis dienomis Amerikos lietuviai katalikai, tautininkai ir kiti (išskiriant komunistus) pasmerkė Rusijos išrinktą Justo Paleckio valdžią, kuri atklausus ant kelių meldė jų "tėvo" Juozo Stalino, kad juos išgelbėtų nuo Lietuvos demokratinės valdžios. Tiesą pasakius gal ten ir buvo išokių arba tokių trūkumų, kaip ir kitose demokratinėse šalyse. Bet turime pripažinti, kad bėgyje 22 metų nepriklausomos Lietuvos buvo padaryta didelė pažanga, ta pripažįstą netik lietuviai, bet ir užsieničiai žmonės, kurie tik lankėsi Lietuvoje. Tik lietuviai, komunistai, per kurių galvas pučia vėjas kai per kiaurę tvorą, jausmus nieks kitas negali patenkinti, tik Juozas Stalinas. Jie nesupranta, kad Maskvos direktorius panaikino Lietuvos nepriklausomybę, atėmė visą turtą, ir tuos pačius komunistėlius primynė po savo koja kaip kirminus. Bet vis vien jie šaukė būk Stalinas padarys juos inžinieriais, filosofais ir t.t. ir viskas bus velniui. O gal Stalinas Lietuvos komunistus ir praredys ir maitins veltui? Tiesa, Paleckio valdžia išleido įsakymą, kad apsidėvims ir divorsas suteikiamas veltui, bet atmink tu komunistėli, jeigu tu nepasielgsi pagal Maskvos nurodymą, tau duos švino į krūtinę, irgi veltui.

Lietuvių Neprigulm. Piličių Klubas rengia pikniką, įvyks rugsėjo 1 d. Lietuvių Parke už Lakewood ežero. Tikslas — paraginti lietuvius kovoti prieš komunizmo nuosudarį ir paraginti visas kitas draugijas, klubus, kad apsisavilytų nuo komunistiško elemento, tam tikslui yra kviesti kalbėtojai. Anic. Simutis iš New Yorko, kun. J. Kripas iš Hartford, adv. Bagočius iš Boston. Dainuos vietiniai chorai, visa programa bus patriotinga. Kurie atsilankysite, turėsite progą daug ko išgirsti apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir ką turime daryti ateityje.

—M. J. C.

lizuotis savo pasirinkto profesijoj ir padarytu karjerą, kuri geriau apsimokėtų, negu draugijose narius kivirčyti ir iš beturčio mėginti atimti pasukutinį kašnelį duonutės. Atmink, kad sąžiningai patarnaudamas visada gali geriau pelnyti, negu dirbtinai ir nenauddingai drumsdamas vandenį, kurį kada nors pačiam tenka gerti.

Arbitracijos Draugijos obal- sis: Nesiginėk — tarkis. Tai sensas, išmintis ir bizniškai!

Dažnas gali pasakyti, kad mums to negalima padaryti, ką kiti gali. Del ko ne? Jei valstybių, tarptautinius ir milijoninių draugijų reikalus, daug komplikuočius, negu mums lietuviams tenka turėti. Arbitracijos draugija gali išspresti, del ko mes mažų savo nesusipratimų negalime tokiu pat keliu išspresti? Būtų visai legalu ir kilnu, jei grupė mūsų teisių ieškotojų net ir savo drauginiams, socialiniams bei biznio tikslams savo tokią draugijėlę turėtume! Jei trečiųjų teismas gali išspresti daug nesusipratimų, kodėl tokią draugiją negalėtų to padaryti? Advokatams, norintiems pasižymėti ir ieškantiems progos gerai karjerai, tokio draugijoj yra neribota proga ir galimybė, taip kaip yra neribotos galimybės įvairiems bizniam ar profesijoms.

AMERIKONŲ POLITIKOS SPORTISKUMAS

Išskiriant "naujosios dalybos" politinę mašiną, kuri sudaryta ir veikia pagal Europos diktatorių kurpalį, gryno demokratinio nusistatymo Amerikos politikieriai savo veikloje pasižymi sportiskumu. Taip pat ir Amerikos žurnalistai bei laikraščiai, nepasizymi jokių partiniu siurumu. Jie plačiai ir išsamiai aprašo visų partijų politinę veiklą, tik redakcijų rašiniuose pareiškdami savo nusistatymą politiniais klausimais.

Štai pavyzdys. New Yorko dienraštis Daily News yra ir visuomet buvo prezidento Rooseveltto administracijos ir "naujosios dalybos" šalininkas ir visų jos eksperimentų rėmėjas ir palaikytojas. Šis dienraštis visu griežtumu stovėjo už išstatymą prezidento Rooseveltto kandidatūros tokiam terminui. Kuomet demokratų partijos konvencija įvykusi Chicagoje, po suvaidinimo visų komedijų, nominavo prezidentą Rooseveltą trečiam terminui į prezidento urėdą, tai šis pats laikraštis savo editoriale pareiškia sekančiai:

"Vienok nuo dabar iki lapkričio mėnesio pradžios gali daug kas pasikeisti ir Willkie (republikonų kandidatas) gali tapti labiau pegeidajam asmeniu prezidento urėdui už Rooseveltą. Mūsų supratimu, bė, taip kaip yra neribotos galimybės įvairiems bizniam ar profesijoms.

Prie to šis Rooseveltui tar naujaūntis dienraštis pasižada būti griežtai bešališku rinkimū

kompanijos eigoje ir taip pat pasižada abiejų didžiųjų partijų kandidatų veiklą smulkmeniškai ir be jokių pataikavimų vienai ar kitai pusei aprašyti. Esą mums svarbu, kad visuomenė smulkmeniškai žinotų abiejų kandidatų nusistatymą krašto valdymo reikalais. Tokio nusistatymo laikosi beveik visi amerikonų didieji laikraščiai. Jie deda žinias iš visų partijų veiklos rinkimų kampanijoj. Eiliniam skaitytojui net labai sunku nuspresti, kuris laikraštis kurį kandidatą palaiko. Visi didesnieji laikraščiai paskiria net savo atstovus, kurie visą laiką važinėja su kandidatais ir kiekvieną pasijūdinimą praneša visuomenės žinia.

Vargiai kur nors kitur pasaulyje rasime tokį sportiskumą politikoje, kokio laikosi amerikoniai. Tai gražus demokratinis nusistatymas, kad visuomenė kuolabiau siai painformuoti, ką veikia ir kalba abiejų didžiųjų partijų politikieriai rinkimū kampanijos veikloje.

Bet Amerikos lietuviai kažkodėl negali prisitaikyti prie amerikonų politikierių ir žurnalistų. Jei jau kuris mūsų laikraštis už kurią pusę stoja, tai tik už tą pusę galvą guldo ir savo oponentus ne tik neleidžia pagarsinti savo veiklos, bet net kiek drūti šmeižta visus kitaip manančius ir kalbančius žmones. Tokis Amerikos lietuvių spaudos siurumas jokiais motyvais nepausteinamas. Vertėtų pasimokyti iš amerikonų ir mūsų žurnalistams. Perdildis siurumais niekam garbės nē naudos nēnēša.

S. E. Vitaitis.

S. S. AMERICAN LEGION ATVEŽĖ 105 ŽMONES IŠ LIETUVOS

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

"Rimti žmonės slepiasi kiek galėdami. Nesirodo gatvėse. Net istaigų valdininkai grįžę namo iš tarnybos užsidaro savo kambariuose ir niekur nesijavė. Lietuvos ūkininkai taip pat pergyvena didelę krizę laikotarpi, nežino ko laukia ir ko laukti. Tie žmonės, kurie niekad nesimeldė, dabar prašo Dievo, kad kokia nors jėga ateitų ir iš Lietuvos išvystų tą karštiligę apsigyvių rusų, kuris nežino ko nori, nežino ko reikia. Dabar Lietuvoje tikrai "juodasis laikotarpis," kurio daugelis negalės pergyventi."

Kitas jaunas vyras, kuris vyko į Naująją Angliją pridūrė: "Išsigelbėję iš tos nelaimės, mes atvykome į Ameriką pradėti naują gyvenimą, kaip laisvi žmonės."

Dar kitas jų reportierius šitaip pareiškė: "Rusai dabar Lietuvoje tikrai šeiminkauja, kaip nori. Jau mums esant Kaune rusų komisari kalbėjo, kad jiems Kaunas labai patinka. Girdi, lietuvius iškraustysim į jų sostinę Vilnių, o patys savo šeimas pargabensime į Kauną. Čia, esą namai gražūs ir kambariai gerai įrengti. Prieš išvažiuojant iš Kauno jau buvo gandy, kad į Kauną atsikraustys apie 1,000 komisarių su savo šeimomis, visa rusų kariuomenės vadovybė Lietuvoje, karininkai ir komisari, kurių dabar yra keliolika tūkstančių, taip pat rengiasi Kaune apsigyventi."

"Lietuviams nustatyta kiek vietos gali turėti gyventi. Tuo tarpu kai rusai gyvena kaip norės, lietuviams paskirta po 9 ketvirtinius metrus grintinių plotų. Jeigu kambarys dirždesnis kaip 9 metrų, tai jame turi gyventi ir ketetas žmonių.

IŠ KARO LAUKO

Pereitos savaitės pabaigoje ir šios pradžioje vokiečių bombardavimai kėlė kartų bombardavimą pietinę Angliją ir Londoną. Bombardavimuose dalyvavo daugiau kaip 1,000 vokiečių bombonešių, tačiau tik kelias jų prasižvėrė per anglų apsaugos linijas iki Londono. Londone daugiausia nukentėjo civiliniai gyventojai. Sugriauta ir uždegta keliolika namų, neturintį jokių militarinės reikšmės. Anglai nušovė 54 vokiečių lėktuvus ir neteko keliolikos savų.

PAMINĖTAS LIETUVOS PAVERGIMAS

PHILADELPHIA, Pa. — Čia gerai laikosi dideli, seni ir turtingi lietuvių klubai ir draugijos, bet dar nieko nepareišė dėl netikėtai skubaus pavergimo Lietuvos per Rusijos kariuomenę ir komunistų. Žinome gerai, kad šiuo pasielgimu tyliėjimas reiškia uždėtos vergovės ant mūsų brolių lietuvių pritarimą, arba užgirimą. Gal laukiama pilnų žinių?

Jei ten, po Rusijos kariuomenės Lietuvos užgrobimo pasidarė labai gerai, kaip mūsų pardsidavėliai komunistėliai rašo ir pasakoja, tai kur yra mūsų giminių džiaugsmingi laišukai iš visos plačios gražios Lietuvos, kuriuose labai laukiama naujienas skubiai turėjo mums pranešti? Kodėl jie savo "džiaugsmą" slepia? O gal jie nori pirma savo paveikslus nusitraukti, pasirodyti kaip jie dabar daug "gražiau" atrodo, tai tada kartu ir laiška atsitys? Turbūt ten taip, kaip kad mes, kai Amerikon atvykom, neradėm iki užsidirbom, tik gražiai pasirėdėm ir su naujais draugais paveikslą nusitraukėm, tuomet kartu su laišku saviesiems pasiuntėm.

Vietinės lietuvių radio programos jau tarė savo galigą pasipiktinimą ir kartu užuojautą tėvynei Lietuvai, patekusiai dar į žiauresnę Rusijos vergiją. Trečiadienį, liepos 31 d., iš stoties WHAT prof. Alfredas Sennos pasakė jausmingą kalbą apie Lietuvos didžiausią nelaimę: azijatu-mongolų įsibrovimą į mūsų tėvynę, lietuvių kruvinas ašaras ir pirmus lietuvių kankinius už savo gimtąjį kraštą.

Šeštadienį, rugp. 3 d., iš stoties WTEL vargoninkas A. Džikas taipgi jausmingai pasakojo apie Lietuvą, patekusią į didžiausią raudonųjų nelaisvę ir kad ten nuo dabar nebeskambės gražios lietuvių linksmos dainos. Po to pagrojo tam liūdnam įvykiui pritaikytas dainas.

Lietuvis.

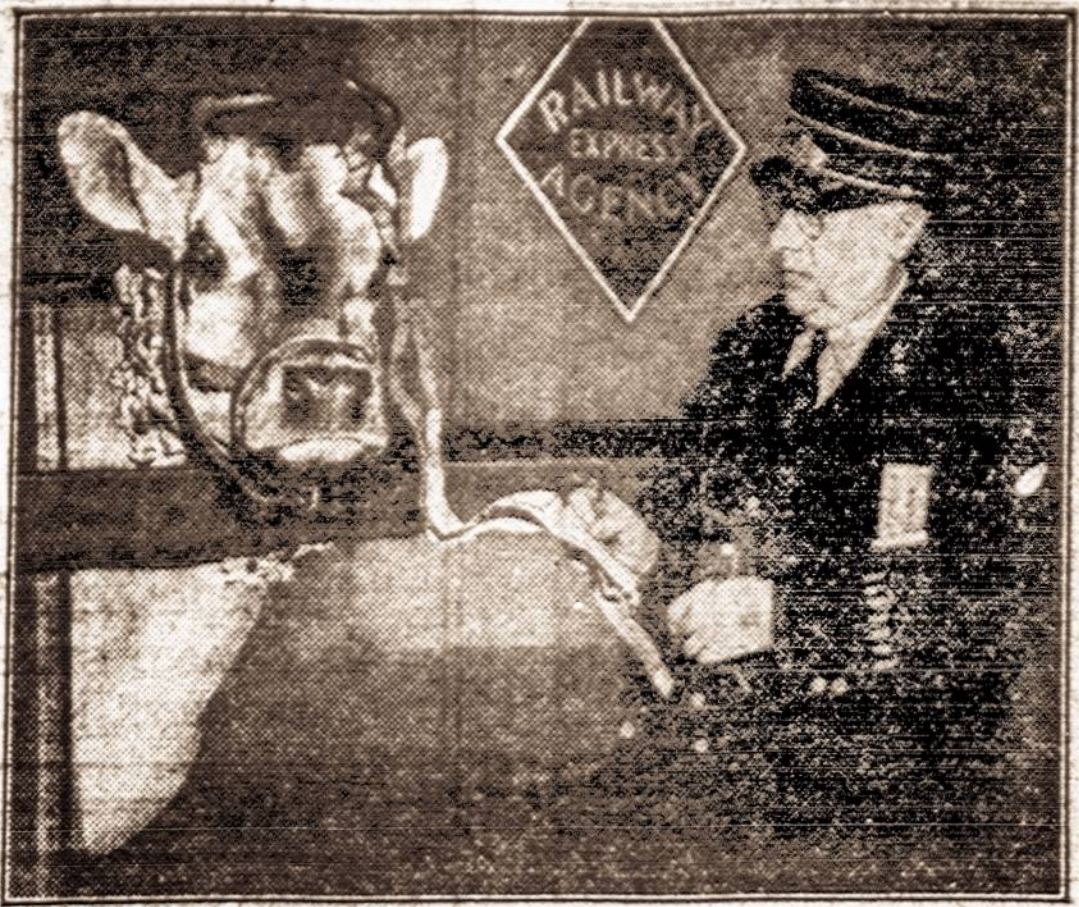
ANGLIJOS LORDAI

Lordas yra titulas, vartojamas Anglijoje aukštajai bajorijai pažymėti. Tačiau lordo titulas iš tėvo pereina tik vyresniajam sūniui arba tiesioginiam vyriškosios giminės įpėdiniui. Kiti lordo vaikai tėvo titulo nepaveldi. Antrieji Anglijos rūmai vadinasi Lordų Rūmai, nes jų nariais gali būti tik lordai.

Kai kada lordo titulas yra suteikiamas ypatingai pasižymėjusiems, nusipelnusiems veikėjams. Kas gauna lordo titulą, tas jau automatiškai tampa Lordų Rūmų nariu. Šiais laikais lordų rūmai Anglijos valstybiniame gyvenime teturi tik antraeilės reikšmės, nes pirmoji vieta priklauso Žemesniesiems Rūmams, paprastai tiesiog vadinamiems parlamentu.

Bet Anglijoj žodis "lordas" dar yra vartojamas ir visai kita prasme. Taip antai, jūrų ministras Anglijoje vadinasi "pirmuoju admiraliteto lordu", kuriuo neseniai buvo Churchill, nors jis visai nėra lordas. Taip pat ir vyriausias Londono burmistras turi lordo mayoro titulą. Lordu kancleriu Anglijoje vadinamas teisingumo ministras, kurs kartu yra ir Lordų Rūmų pirmininkas. Anglijos ministras pirmininkas seniau dar buvo vadinamas "pirmuoju izdo lordu."

Taigi, "lordas" Anglijoje turi keleriopą reikšmę ir vartojamas įvairiais atvejais.



GRAZUOLIŲ KARALAITĖ. — Siemet jaunikaiciai skundžiasi, kodėl nerenkamos gražuolių karalaitės. Užtai fermeriai džiaugiasi, kad laimėjo gražiųjų karvių karalaitės titulą Hollywood filmų aktorė karvutė Elsie, ap-lankiusi New Yorko pasaulinę parodą Borden pavilijone. Čia-paduodama-jos-skaistaus veidelio vėliausioji nuotrauka.

INŽINIERIUS LOVČIKAS LIKVIDUOTAS?

Rugpjūčio 7 d. viena moteris Easton, Pa. gavo iš Lietuvos tokią telegramą:

"NAV 185 VIA RCA — CD KAUNAS 7. 25. NLT ONA LOVČIKIENE. 820 Walnut St., Easton, Pennsylvania.

1940 Aug. 7. P. M. 3:59. Lovičkas netikėtai 6-22 mirė. Metriką veža Anyta. Pasirūpinkit, kad teismas pripažintų vaikams ir žmonai palikimo teises. Laiškus gavau.

ALEKSAS."

Arčiau telegramą gvildenant matome: kad Lovičkas birželio 22 d. "netikėtai" mirė: kad telegrama buvo paduota dar liepos 25 d.; ir kad galutinai adresatą Easton, Pa. pasiekė tikrai rugpjūčio 7 d.

Nasle Ona Lovčikiene, kuri gyvena pas savo pusbrolių Eastone, aiškina dalyką šitaip: Jos vyras "Karlošis Lovčikas" buvo baigęs mokslą inžinieriaus ir

buvo iki mirties "Lietūkio" mašinų departamento direktoriu. Prie jokių draugijų ar politiškių klubų ar partijų nepriklausė. Iš paskutinio laiško buvo matyti, kad kuomet rašė laiška buvo sveikas ir linksmas. Telegrama aiškiai pažymi, kad Lovičkas ne staiga, bet "netikėtai" mirė.

Kita aplinkybė, kuri metarisi į akis, tai faktas, kad nors inžinierius Lovičkas "netikėtai" mirė birželio 22 d., vienok telegrama, kurią siuntė naslės brolis, Aleksas Bielskis, paduota tiktai liepos 25 d., praplinkus suviršum mėnesiui po "netikėtos" mirties. Kitas dalykas yra keista, kad telegrama iš Kauno į Easton, Pa.ėjo net 13 dienų.

Žmonėms, susipažinusiems su bolševikų taktika, toks jų elgesis "laisvoj" Lietuvoj nei kiek nesterbėtinus. Tai yra išbandytas sovietų teisingumo

MELDŽIUOS ŽEMEI

O, žeme plačioji, motina mano. Šiandieną tik tau aš su vėjais meldžiuos, Tavyje aš skausmą, kaip grūdą pasėsiu Ir širdį paliksiu aš tavo takuos.

Priimki audroje šią gimusią maldą, Priimki šį skundą, kaip rasą dangaus: O, žeme plačioji, šis vaikas klajūnas Daugiau apie namą jau niekad neklaus.

Teina sau dienos, kaip priemiesčio vargšai, Teklumpa ant kelio ir mano daina, Netiesiu aš išmaldai niekad čia rankos, Neklausiu, kur dingo manoji dalia!

Ona Mičiūtė.

Degtuko išradėjo tragiškas likimas

Naudodamiesi degtuku mes visai nepagalvojam, kokio didelio vargo suteikdavo mūsų tėvams ugnies įžiebimas, nes tada degtukų niekas nepažino. Ugniai išskelti buvo naudojamas titnago skeltuvas su deglu. Jei deglas kartais sumirkdavo, ugnį įskelti būdavo labai sunkus ir ilgas darbas.

Degtuko išradėja, kurio išradimas yra suteikęs žmonijai tiek daug patogumo ir gero, mes jau seniai užmiršom. Degtukų išradėjas Kamereris gimė Ludvigsburge, Vurtemberge, Vokietijoje. Už kažkokį politinį nusikaltimą Kamereris perėjo šimtmečio ketvirtam de-

metodas — tiksliai su "buržuajais" apseiti. Kitas dalykas, kuris civilizuotose šalyse yra nepaprastas, tai tas, kad cenzūra, matyt, net perdaug į piliečių asmeninius reikalus kišasi.

Patartina visiems, kurie turi Lietuvoje kokius nors reikalus, saugotis darbo žmonių "draugų" tai yra bolševikiškų bei komunistiškų agitatorių, nes jų pasitaravimas yra ne lietuviams, bet sovietams.

Reporteris.

šimtmetį ilgai išsėdėjo Vurtembergo kalėjime. Tvirtovės komendantas, būdamas geras vyras, leisdavo Kamereriui, kaip chemikui, dirbti laboratorijoje.

Po atklaus ir sunkaus darbo kaliniui pasisekė išrasti uždegamuosius medelius, kurie užsidega nuo patrynimio. Išradėjui atėjo į galvą tuos medukus padengti forforu. Taip pagaminti degtukai buvo nesaugūs, nes jie greit užsidegavo. Vokietijoje jų gamyba buvo įstatymu uždrausta.

Degtukų gamyba netrukus persikėlė į Angliją, kur buvo pastatyta daug degtukų fabri- kų. Po keletos metų ir Vokietijoje buvo nuimtas uždraudimas ir daugelis žmonių naujuoju išradimu puikiai pelnėsi, bet pats išradėjas iš kalėjimo išleistas mirė beprotamy.

Tiktai po daugelio metų vietoj fosforinių ir nesaugių degtukų buvo pradėti gaminti degtukai su sieros galvutėmis, kurie jau buvo nebe pavojingi.

Phone Market 3-5795

State Lic. W 65

FULL VALUE PRODUCTS DISTRIBUTORS CO.

39-43 KOMORN ST., NEWARK, N. J.

STASYS BUTKUS, Savininkas



GEO. EHRET'S EXTRA — IŠ KRANO ALUS

Daromas vien tik Ehret, šeimos nuo 1866 m.

Alus, — Vynas, — Degtinė

Nespreškite Alų iš Vardo — Tiktai iš Skonio

Bandykite EHRET'S EXTRA Alų

ST. BUTKUS, vienintelis New Jersey valstybėje lietuvis, turintis valdišką leidimą urmu (Wholesale) pardavinėti alų, degtinę ir vyną. Todėl visi užsakykite sau reikalingų gėrimų per S. A. BUTKAUS kompaniją.

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierų reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS

314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.

Kampus Adams St.

TELEFONAS: MARKET 2-4867

SKAITYKITE VIENYBĖ

VIENYBĖS METINĖ PRAMOGA

SEKMADIENI

Rugsėjo - Sept. 29, 1940

LABOR LYCEUM SALEJ

947 Willoughby Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tai bus milžiniška metinė Vienybės pramoga -- Scenos programa, Muzika, šokiai ir Baliaus.

VIENYBĖ

Rugpjūčio-Aug. 31 d., 1940.

LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBAS PAŠALINA TAUTOS PRIEŠUS

NEW YORK, N. Y.—Lietuvių Spaudos Klubas rugpjūčio 22 dieną savo susirinkime visais balsais nutarė pašalinti visus tuos narius, kurie bendradarbiauja ar simpatizuoja naciams, komunistams ar kitiems tautos priešams. Susirinkimas įvyko SLA patalpose, pirmininkavo vice-pirm. p. Lapienė.

Reikale viršminėto nutarimo buvo įvairių ir įdomių diskusijų. Visi susirinkę nariai turėjo progą nuodugniausiai pasireikšti savo nuomones. Apdėdami imant, tos nuomonės buvo sekančios: Seniau Lietuvių Spaudos Klubas nariais galėjo tapti visų politinių ar tikybių krypčių laikraštiniškai, jei jie tinkamai įvertino Suv. Valstybių pilietybę ir gerbė savo tėvų tautos nepriklausomybę. Šiomis dienomis, pasirodo mūsų tarpe išdėvė, kurie užgriau Maskvos Lietuvos užgrobiama ir laukia kad panašūs chaosai įvyktų Suv. Valstybėse. Kuomet tokių negalima vadinti nei lietuviais, nei amerikiečiais, jiems neturėtų būti vietos Amerikos lietuvių kilimo organizacijoje.

Reikia pastebėti, kad šis nutarimas ne vien tik taikomas komunistams, bet ir visus, kurie bet kokiū būdu remia ar simpatizuoja demokratijos priešams. Pašalinami tokie mūsų organizacijų, mes pašaliname ne tik Lietuvos nepriklausomybės priešus, bet ir Suv. Valst. priešus, nes šios tautos vyriausybė jau ne sykį yra griežtai smerkus Europos diktatorių žygius.

Spaudos klubas vėliau nutarė dalyvauti Tautininkų seime, kuris bus Philadelphia rugpjūčio 1 ir 2 dd. Buvo paskirti pp. Jankauskas, Ambrazevičius ir Vitalis Bukšnaitis ir rezoliucijų komisija. Spaudos klubo delegatais ir Seimą buvo paskirti ponios Lapienė, Trečiokienė, p. l. Kiziūtė, pp. Jankauskas ir Strimaitis. Kiti nariai žadėjo važiuoti į Philadelphia tikslu įteikti moralę paramą delegatams.

New York Times žymus korespondentas Otto Tolišius šią savaitę grįžta iš Europos laivu American Legion. Spaudos klubas ir Tolišiaus priėmimo komitetas paskyrė pp. Strimaitį ir Jankauską. Buvo kalbėta, kad reikėtų suruošti progą viešai visiems pasidalinti mintimis su p. Tolišium. Nutarta palikti šį reikalą komiteui.

Vitalis Bukšnaitis.
Klubo korespondentas.

LABAI PIGU

Šešių septynių medinis namas po 4 kambarius be maudynių, netoli 14th St. Subway arti parko. Labai tinka mechanikams. Nupiginta kaina.

BECKER
159 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Glenmore 5-7157

TARZAN



Netrukus pasirodys VIENYBĖJE Tarzanas su Tarzėle nuotykių.

ANTRAS METINIS LONG ISLAND LIETUVIŲ PIKNIKAS

Lietuvių Piliečių klubo Port Jefferson, L. I. piknikas įvyks rugpjūčio 1 d., sekmadienį, prieš Labor Day, Augustačio ūkyje, Old Town Rd. E. Setauket, L. I. Prasidės 2 val. po pietų ir tęsis iki vėlai nakties. Lietuviams patartina į šį pikniką atsilankyti. Mūsų piknikai panašūs daugiau į Lietuvos gegužinę, po atviru dangum, po žaliais medžiais, be jokio varžymosi. Piknikauk kiek tik nori — šok, dainuok, valgyk, na, žinoma, ir alučių išgerk.

Kelrodys: privažiavus East Setauket traffic light, pasuk į pietus, važiuok iki antro kelio po kairės, pasuk į kairę, važiuok iki kito kelio po kairės, tada, pasukus į kairę, privažiuosite pikniką.

TRYS KŪDIKIAI PER TRIS DIENAS

ELIZABETH, N. J.—Šiomis dienomis čia 24 metų moteris Maxine Smith per tris dienas pagimdė tris kūdikius: dvi dukteris ir vieną sūnų. Visi naujagimiai sveiki. Motina taip pat sveika, bet tėvas "šiek tiek apsvaigęs."

Mirė

Port Washington, L. I. rugpjūčio 26 d. Meadow Brooks ligoninėje mirė 51 m. amžiaus Juozas Simokaitis, 11 Highland Ave. Kūnas buvo pašarvotas graboriaus Matthew P. Ballas-Bieliausko kopyčioje.

Rugpjūčio 27 d. gatvekaris užmušė ir vėliau mirė Agnieška Pinkuvienė, 54 m. amž., 139 Lawrence Ave., Brooklyn, kun. Pinkaus mamytė. Buvo pašarvota graboriaus Aromiskio kopyčioje.

Rugpjūčio 26 d. Elizabeth ligoninėje mirė plačiai žinomas visuomenės veikėjas Vincas Ruzgis, gyvenęs ir pašarvotas 26 21st St., Bayonne. Palaidotas rugpjūčio 29 d. iš šv. Mykolo bažnyčios šv. Kryžiaus kapinėse.

Velionis buvo šv. Petro ir Povilo draugijos ir Liet. Piliečių klubo narys. Taip pat buvo Elks narys. Ši organizacija trečiadienį 8 val. vak. velionį gražiai atsisveikino. Velionis paliko žmoną Antaniną, dukterį Agniešką ir sūnų Martyną. Tebūnie jam lengva Dėdės Samo žemelė.

J. Valaitis.

Berta Shemeta, 50 m. amž., Dominiko Semeto žmona, mirė peritą šeštadienį savo namuose, 303 Avenue P. Brooklyn, kur ir pašarvota. Laidotuvės Alyvų kalne trečiadienį, rugpjūčio 28 d. 2 val. popiet.

Laidotuves aptarnavo Juozas Garšva.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

PASIDAIRIUS PO MIESTA

Sekmadienį, rugpjūčio 1 d. susives p. l. Viktorija Grigaliūtė, 217 So. 3rd St., Brooklyn su Jonu Kučinsku, iš New Yorko. Svočia bus Julė Terebeizienė. Vestuvių puota bus Apreišk. paran. salėj.

Štai, dvigubos vestuvės vienu kartu ir vienoj vietoj. Rugpjūčio 31 d. susives Edna Prizgint, 17-12 Menehan St., Ridgewoode su Povilu Narbartu. Taip pat susiveda Viktorija Maželis, 17-22 Grove Street, Ridgewoode su Bruno Prizgint, 17-12 Menahan St. Vestuvių puota bus SLA salėje.

Šeštad., rugpjūčio 24 d. gimtadienį minėjo Juozas Skabagis, 164 Havemeyer St., Brooklyn.

Rugpjūčio 24 d. gimtadienį minėjo Alfonsas Nassau, 15 Ten Eyck St., Brooklyn.

Rugpjūčio 24 d. gimtadienį minėjo Antanas Armonavičius, 267 Linden St., Brooklyn. Jo žmona parūpino puikų keiką iš Scholes kepyklos.

Rugpjūčio 24 d. surengtos Juozo Petrausko, 96 Jackson Av., Brooklyn krikštynos. Kūma buvo Elena Petrauskienė.

Rugpjūčio 24 d. Charles Larinbenko, 67-03 53rd Rd., Maspeth ir Juozas Žarnauskas, 50-60 Young St., Blissville, minėjo gimtadienius. Ponia Talutienė, iš Maspeth juos pasveikino gražiu Scholes keiku.

Rugpjūčio 17 d. buvo suruošta surprizo puota pp. Kičams, Ghent, N. Y. į 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties progą. Puotos rengėjai buvo ponios Vitkus iš Kearny, N. J. ir svočia Navickienė, So. 1st St., Brooklyn.

P. l. Beganskaitė su Turci sekmadienį susivedė šv. Jurgio parap. bažnyčioj.

Svočia buvo Navickienė, patarnavimu ir puota apūpino Varpo kepyklos keiku. Balčūnai sveikino jaunuosius ir dėkoja svočiai už keiko naudojimą.

Rugpjūčio 17 gimtadienį minėjo Ona Kunickienė, 20 Ainslie St., Brooklyn.

Rugpjūčio 20 d. gimtadienį minėjo Jonas Noreika, 201 So. 2nd St., Brooklyn.

Rugs. 1 d. Juozas Sodaitis, 68 Maujer St., Brooklyn susiveda su p. l. Marijona Ropaičė, 21-18 7th St., Brooklyn. Šliūbas bus sekmad. 5 val. popiet. St. Edmunds R. K. bažnyčioj. Jaunavedžiai medaus mėnesiui išvyks ilgesniam laikui ir mano plačiau pavažinėti po Ameriką.

Susivedančiuosius savo sūnų Juozą ir marčią Marytę sveikina Petronėlė ir Jokimas Sodaitis.

Ponia Kašėtienė, 409 Hewes St., Brooklyn rugpjūčio 24 d. minėjo savo gimtadienį. Puotoj dalyvavo eilė šeimos draugų.

New Yorke keletai dienų pasisvečiuoti atvyko Amsterdam, N. Y. lietuvių parapijos klebonas kun. Židanavičius ir apsiėjo pas savo sūnėną muziką Židanavičių, Manhattan. Drauge atvyko ir muz. Juozas Olsauskas.

J. Valaitis.

DEL SVETIMTAUČIŲ REGISTRACIOS

Kaip žinoma nuo rugpjūčio 27 d. prasidės visoje Amerikoje svetimtaučių registravimas. Tam tikslui jau išleisti specialūs blankai, kuriuos kiekvienas registrantas gali išpildyti namie ar kur kitur, o vėliau tą blanką nusinešti į paštą ir iš jo užpildyti kitą formą su tais pačiais klausimais.

Visiems lietuviams norintiems pagalbos šiuo reikalu Vienybės administracija mielai noru patarnaus.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ



"UŽSIENIŲ KORESPONDENTAS"

Tarptautinė intriga ir slapta žmogvagystė — daugiausiai jauniančios scenos Walterio Wangerio filmoje "Užsienių Korespondentas," kuri rodoma RIVOLI teatre, Broadway ir 49th Street, New Yorke.

DAR VIENAS PASILINKSMINIMO VAKARAS

Pereito antradienio vakare Kazys Buivydas suruošė dar vieną pasilinksminimo pramogą salėje Alliance Hall prie Grand St. Į šią pramogą susirinko apie 600 gražaus jaunimo, kuris linksminosi iki vidurnakties.

Ikišiol bendri šokių vakarai čia buvo trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais. Darbar Kazys Buividas paskyrė šokiams ir antradienio vakarus, kuriuose, prie puikaus J. Navicko orkestro, jaunimas gali puikiai pasilinksmiti.

Pasirodo, kad net antradieniais Kazys Buividas įstengia patraukti į šokius daug vietos jaunimo.

DVEJOS JUNGTUVĖS

Šį šeštadienį, rugpjūčio 31 d. 4 val. popiet Apreiškimo bažnyčia suruošė darbininkas Osvaldijoj susiveda buvęs Vienybės das Bagdonas su Genevieve Gerulskaitė, ir Feliksas Puščiū su Genevievės sesute Olga. Šios dvilypės vestuvės bus keliamos Central Palace Ballroom, 16 Manhattan Ave., Brooklyn.

J. KRUNKLYS,

VIENYBĖS dienraščio generaliu agentu Brooklyn, didžiajame New Yorke ir apylinkėse yra p. Jonas Krunklys. Mūsų generalis agentas rūpinasi dienraščio naujų skaitytojų gavimu, išrenka užsilikusias prenumeratas. Tariaisi biznio reikalais surištai su dienraščiu.

KAS PAŽISTA VELIČKĄ?

Jau kartą buvo paskelbta, kad Vienybėje yra laiškas išsiųstas iš Vadoklių pašto, adresuotas Antanui Valickui, bet to laiško nieks neatsiima.

Jei kas pažįsta tą Antaną Valicką, prašomas pranešti jam, ar atsiųsti mums jo adresą, kad galėtume tą laišką jam nusiųsti.

Mirė

Agota Gudaitis, 50 m. amž., 444 Metropolitan Av., Brooklyn, mirė rugpjūčio 27 d. Westfield, Mass. Laidojama šeštad., rugpjūčio 31 d. 11 val. ryto iš Apreiškimo bažnyčios į šv. Jono kapines. Kūnas pašarvotas namie.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas
50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET
Tel.: EVERgreen 8-7179

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedžioms ir Iovntadieniam
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

TEL. ROSLYN 1283 BARBARA STRAUKAS, Prop.

HOTEL REGIS IR TAP ROOM

Kambariai išnuomojami dienai ir savaitėms
Geras maistas
Maudymasis privatinėse maudyklėse
Prieinamos kainos
NORTHERN BLVD. ROSLYN ESTATES, L. I.

"REBEKOS" DIREKTORIAUS NAUJA SENSACIJA!

Walter Wanger rodo
Siometį jaudinantį Alfredo Hitčoko vaizdą
"UŽSIENIŲ KORESPONDENTAS"
Su aktoriais: Joel Mc Crea, Herbert Marshall, Lorraine Day, George Sanders
Nenutrankiamas rodimas prasideda trečiadienį 9:30 val. ryte Broadway and 49th St. Vidurnaktio seansai
UNITE ARTISTS
RIVOLI

KAIP UŽSILAIKYTI SVEIKAM VYRAI IR MOTERYS

Kraujo, odos ir nervų ligos, chroniškos vatos, skilvio ligos, mėsaišaršis, neturka, pūdis, ir inkstų sutrimas. Per visą 28 metus ai sekmingai gydžius chroniškas vyrų ir moterų ligas moderniais būdais.
Pastartkite su DR. ZINS ir jis jums išsiaiškins.
Prieinama MOKESTIS
ATSKIRI LAUKIAMIEJI KAMBARIAI VYRAMS IR MOTERIMS
EGZAMINAVIMAS DOVANAI
DR. LOUIS ZINS
(Virš 28 metų privatinis ir ligoinėse praktikose)
110 EAST 16-TH STREET, NEW YORK
Tarp Union Square ir Irving Pl.
9 val. ryto iki 8 val. vak. Sekmad. 9 val. ryto iki 2 val. popiet

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir alaus.

Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną

Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

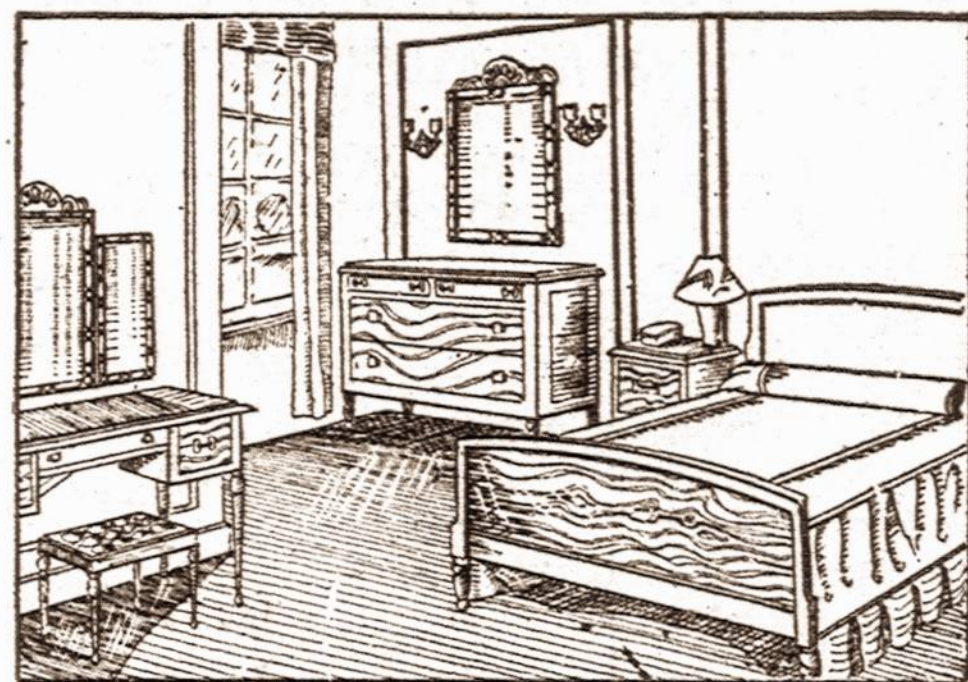
Škaityk ir Garsinkis
LIETUVIŲ NAUJIENOSE
MENESINIS ŽURNALAS
Kaina \$1.00 už du metus
"Lietuvių Naujienos"
(J. Gustis, leidėjas)
332 NO. 6-TH STREET
PHILADELPHIA, PA.

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIS
PUSSVEIKIS - Jauties niekam tikęs - bejėgis? Neturi apetito, biurūs pūdis skausmai? Rūškūs viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo - vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk Sveiku
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 472 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS



Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus. Pasirinkimas didelis.

BEDROOM SETS - PARLOR SETS
STUDIO COUCHES - KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI

Grand Chair Corporation

LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBEJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas

409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-8451

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41-72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS

(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ

(RADZEVICIUS)
Tel. Sagg 2-4499
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night. Havemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams